

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนเตรียมทหาร เป็นสถาบันการศึกษาขั้นต้นของสถาบันการศึกษาอาชีพ ตำรวจและทหาร โรงเรียนเตรียมทหารมีหน้าที่คัดเลือกนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ สายสามัญ ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ให้เข้ามาศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร เพื่อบรรจุเข้ารับราชการในกองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และกรมตำรวจ และปฏิบัติหน้าที่เป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพ และนายตำรวจสัญญาบัตรหลักของกรมตำรวจ

หลักสูตรการศึกษาของโรงเรียนเตรียมทหาร เป็นหลักสูตร ๒ ปี ผู้ที่เรียนจบหลักสูตร จะได้รับประกาศนียบัตรเทียบเท่าผู้สำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แผนกวิทยาศาสตร์ และทางการจะได้อำนาจเลื่อนชั้นไปเป็นนักเรียนของโรงเรียนเหล่าอันใดแก่ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

นับตั้งแต่โรงเรียนเตรียมทหารได้เปิดทำการสอนในปี พ.ศ. ๒๕๐๑ จนถึงปัจจุบัน ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นเวลาเกือบ ๒๒ ปีเต็ม หลักสูตรโรงเรียนเตรียมทหารได้มีการปรับปรุงเพียงครั้งเดียว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๐ ทั้ง ๆ ที่โรงเรียนมัธยมมาก็ได้ โรงเรียนเหล่าก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงถึง ๓ ครั้งในระยะเวลาเท่า ๆ กัน เช่น

โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ได้ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง ในปี พ.ศ. ๒๔๘๔, พ.ศ. ๒๕๐๓ และ พ.ศ. ๒๕๑๔^๑ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ได้ปรับปรุงหลักสูตรในปี พ.ศ. ๒๔๘๒, พ.ศ. ๒๕๑๒ และ พ.ศ. ๒๕๑๔^๒ โรงเรียนนายเรือ ได้ปรับปรุงหลักสูตร ในปี พ.ศ. ๒๔๘๙, พ.ศ. ๒๕๐๒ และ พ.ศ. ๒๕๒๐^๓ และโรงเรียนนายเรืออากาศ ได้ปรับปรุงหลักสูตร ในปี พ.ศ. ๒๔๘๔, พ.ศ. ๒๕๐๓ และ พ.ศ. ๒๕๑๔ หรือทุก ๆ ๕ ปี^๔

นอกจากปัญหา เรื่อง การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรของโรงเรียนเตรียมทหาร ไม่สัมพันธ์กับโรงเรียนเหล่าประการหนึ่ง ปัญหาที่ติดตามมาจะไดแก่ การใช้หลักสูตรการคัดเลือกนักเรียนเตรียมทหารไปศึกษาต่อในเหล่าต่าง ๆ ได้ไม่ตรงตามความต้องการ

^๑กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ (โรงพิมพ์สารพิชชากร กรุงเทพมหานคร, ๒๕๑๔), หน้า ๑.

^๒ร้อยเอกศุภชาติ บุญญาจันทร์, "โครงการวิเคราะห์หลักสูตรโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า" ศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหาร กรมการศึกษาวิจัย กองบัญชาการทหารสูงสุด, ๒๕๒๐ (ม.ป.ท.), หน้า ๑๓. (เอกสารโรเนียว)

^๓นาวาเอกชลินทร์ สาครสินธุ์, นาวาโทประสาธ ศรีณกุล และร้อยเอกศุภชาติ บุญญาจันทร์, "โครงการวิเคราะห์หลักสูตรโรงเรียนนายเรือ" ศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหาร กรมการศึกษาวิจัย กองบัญชาการทหารสูงสุด, ๒๕๒๑ (ม.ป.ท.), หน้า ๒. (เอกสารโรเนียว)

^๔เรืออากาศโทบุรพา ชคเชย, "โครงการวิเคราะห์หลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ" ศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหาร กรมการศึกษาวิจัย กองบัญชาการทหารสูงสุด, ๒๕๒๐. (ม.ป.ท.), หน้า ๙-๘. (เอกสารโรเนียว)

ของเหล่านั้น ๆ รวมทั้งระบบการศึกษาของโรงเรียนเตรียมทหารเอง ทำให้เกิดปัญหาทางคันผลผลิตนักเรียนของโรงเรียนเตรียมทหารอยู่เนื่อง ๆ โดยเฉพาะในระยะ ๖-๗ ปีก่อนปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังเช่น รายงานผลการทดสอบความรู้นักเรียนนายเรืออากาศ ชั้นปีที่ ๑ ก่อนศึกษา เสนอต่อสภาการศึกษาวิชาการทหาร ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ และ ๒๕๒๓ สรุปได้ว่า โรงเรียนนายเรืออากาศได้ทำการทดสอบความรู้นักเรียนนายเรืออากาศ ชั้นปีที่ ๑ ที่รับมาจากโรงเรียนเตรียมทหาร เพื่อต้องการทราบความรู้พื้นฐานของนักเรียนนายเรืออากาศ ในวิชาคณิตศาสตร์ วิชาฟิสิกส์ และวิชาเคมี เพื่อนำมาเป็นเกณฑ์การพิจารณาช่วยเหลือด้านวิชาการ และปรับพื้นฐานความรู้ให้ต่อเนื่องกับหลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ ผลการทดสอบปรากฏดังนี้

ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ทำการทดสอบเมื่อ ๗ มีนาคม ๒๕๒๒ มีนักเรียนเข้าทำการทดสอบ ๑๐๓ คน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ในวิชาคณิตศาสตร์ ๕๒.๗๘ คะแนนสูงสุด ๗๗ คะแนน ต่ำสุด ๒๖ คะแนน วิชาฟิสิกส์ ๕๑.๑๖ คะแนนสูงสุด ๖๐ คะแนน ต่ำสุด ๑๘.๕๗ คะแนน วิชาเคมี ๓๒.๘๐ คะแนนสูงสุด ๖๖ คะแนน ต่ำสุด ๑๒ คะแนน สรุปได้ว่า ความรู้ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนนายเรืออากาศที่รับมาจากโรงเรียนเตรียมทหารยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ซึ่งพื้นฐานความรู้ดังกล่าวมีความจำเป็นต่อการศึกษาในโรงเรียนนายเรืออากาศ

ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ทำการทดสอบเมื่อ ๔, ๕ มีนาคม ๒๕๒๓ มีนักเรียนเข้าทำการทดสอบ ๑๐๔ คน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ในวิชาคณิตศาสตร์ ๕๔.๗๔ ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ๑๒.๘๘ คะแนนสูงสุด ๗๕ คะแนน ต่ำสุด ๒๖ คะแนน

นาวาอากาศเอกไวพจน์ สุขุมลจันท์ รองเจ้ากรมกำลังพล ทหารอากาศ
"เรื่องรายงานผลการทดสอบความรู้นักเรียนนายเรืออากาศ ชั้นปีที่ ๑ ก่อนการศึกษา"
ลงวันที่ ๖ พ.ค. ๒๕๒๒, หน้า ๒. (เอกสารอัครสำเนา)

วิชาฟิสิกส์ ๔๓.๓๔ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ๘.๖๕ คะแนนสูงสุด ๖๖ คะแนน
ต่ำสุด ๒๖ คะแนน วิชาเคมี ๑๖.๖๗ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ๔.๖๕
คะแนนสูงสุด ๓๖ คะแนน ต่ำสุด ๘ คะแนน สรุปไควความรูพื้นฐานคานคณิศาสตร์
และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนนายเรืออากาศที่รับมาจากโรงเรียนเตรียมทหารยังอยู่ใน
เกณฑ์ค่า ซึ่งความรู้ดังกล่าวมีความจำเป็นต่อการศึกษาในโรงเรียนนายเรืออากาศ^๑

ทางคนโรงเรียนนายเรือ พลเรือโทประพัฒน์ จันทวิรัช ผู้ช่วยเสนาธิการ
กองทัพเรือ ได้กล่าวไว้ในเรื่อง "การวิเคราะห์ผลการเลือกเหล่าของนักเรียนเตรียม
ทหาร รุ่นที่ ๑๘" ว่า

... เหล่าทัพต่าง ๆ (บก, เรือ, อากาศ) มีความเห็นตรงกันว่า นักเรียน
เตรียมทหารที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเตรียมทหาร มีพื้นฐานทางวิชาการ
ดีกว่าที่ควรจะเป็น งานแผนที่เรียนเก่งจริง ๆ ไม่น่าย และเมื่อเขาเรียน
ต่อในโรงเรียนของเหล่าทัพ จึงมีนักเรียนสอบตก ชั้นปีที่ ๑ เป็นจำนวนมาก
โดยเฉพาะโรงเรียนนายเรืออากาศ เคยมีนักเรียนนายเรืออากาศ ชั้นปีที่ ๑
สอบตกถึงร้อยละ ๓๐ จนผู้บัญชาการทหารสูงสุดขอทราบเหตุผลที่สอบตก สำหรับ
นักเรียนนายเรือในระยะสองสามปีหลัง (พ.ศ. ๒๕๑๗-พ.ศ. ๒๕๒๐) ก็มีนักเรียน
นายเรือ ชั้นปีที่ ๑ สอบตกมากเช่นกันแต่ไม่เท่าโรงเรียนนายเรืออากาศ^๒

๑ นาวาอากาศเอกไวพจน์ สุกุมลจันทร รองเจ้ากรมกำลังพล. ทหารอากาศ
"เรื่องรายงานผลการทดสอบความรู้นักเรียนนายเรืออากาศ ชั้นปีที่ ๑ ก่อนการศึกษา"
ลงวันที่ ๑๕ พ.ค. ๒๕๒๓, หน้า ๑. (เอกสารอัครสำเนา)

๒ พลเรือโทประพัฒน์ จันทวิรัช, "การวิเคราะห์ผลการเลือกเหล่าของ
นักเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ ๑๘" เสนอต่อกองทัพเรือผ่านผู้ช่วยเสนาธิการทหารเรือ
ฝ่ายยุทธบริการ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๒๐, หน้า ๕ (เอกสารอัครสำเนา)

และบุคคลเดียวกันนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ สมัยยังดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนนายเรือ ได้เขียนบทความเรื่อง "พรรคเดียวหรือหลายพรรค" ลงในวารสารกองทัพเรือ ชื่อ นาวิกศาสตร์ มีใจความตอนหนึ่งว่า

...โรงเรียนนายเรือไม่พอใจผลผลิตที่โรงเรียนนายเรือได้รับจากโรงเรียนเตรียมทหาร เพราะนักเรียนใหม่ของโรงเรียนนายเรือที่สำเร็จมาจากโรงเรียนเตรียมทหาร มีความรือร้อกว่าสมัยที่มีโรงเรียนเตรียมนายเรือ ทั้งทางค่านิยมวิชาการ และความเป็นทหารเรือ...

ทางด้านการคัดเลือกนักเรียนเตรียมทหารไปศึกษาต่อในโรงเรียนเหล่าต่าง ๆ โรงเรียนเตรียมทหารถือเกณฑ์ความสมัครใจของนักเรียนแต่ละคน โดยความเห็นชอบของผู้ปกครอง เป็นหลักสำคัญ ประกอบกับอันดับของคะแนนสอบไล่ชั้นปีที่ ๑ ที่นักเรียนสามารถทำได้สำหรับก่อนปีการศึกษา ๒๕๑๗ และตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๗ เป็นต้นมาได้ใช้คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนที่ทำรวมกันได้ ๓ ภาคการศึกษา คือผลการสอบ ๒ ครั้งของชั้นปีที่ ๑ และคะแนนการสอบภาคต้นของชั้นปีที่ ๒ ประกอบด้วยความสมัครใจ เป็นเกณฑ์ตัดสินใจ และให้นักเรียนเลือกอันดับ ๑, ๒, ๓, ๔ และ ๕ ของเหล่าต่าง ๆ คือ ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ และตำรวจ หรือตำรวจน้ำ เอาเองตามความสมัครใจในระหว่างปีการศึกษา ๒๕๑๖ ถึง ๒๕๒๐ ผลปรากฏดังนี้^๒

^๑พลเรือตรีประพัฒน์ จันทวีรัช, "พรรคเดียวหรือหลายพรรค" นาวิกศาสตร์

๕๗ (พฤษภาคม ๒๕๑๗) : ๓๙-๔๐.

^๒นาวาโทพิริส เลอศิลป์ หัวหน้ากองวิชาการ การวิจัย และพัฒนา กรมยุทธศึกษาทหารเรือ "การวิเคราะห์ผลการเลือกเหล่าของนักเรียนเตรียมทหารรุ่นที่ ๑๔" เสนอต่อผู้อำนวยการกองวิชาการ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๐, หน้า ๒. (เอกสารอัครดำเนนา)

ปีการศึกษา (รุ่น)	นศ. ^๑ ทั้งหมด	จำนวน นศ. ที่สมัครเลือกอันคัมแรก/ความต้องการจริง			
		ทหารบก	ทหารเรือ	ทหารอากาศ	ตำรวจ-ตำรวจนำ
๒๕๑๕ (รุ่น ๑๔)	๕๗๗	๑๐๑/๒๕๖ (๓๓.๘๓%)	๔๓/๘๘ (๕๓.๕๓%)	๕๗/๑๔๘ (๓๘.๕๑%)	๓๓๓/๖๔ (๕๒๐.๓๑%)
๒๕๑๖ (รุ่น ๑๕)	๖๐๑	๑๐๕/๒๘๓ (๓๓.๑๐%)	๕๕/๘๘ (๕๕.๕๕%)	๗๒/๑๕๕ (๔๖.๔๕%)	๓๐๕/๖๔ (๔๗๖.๕๖%)
๒๕๑๗ (รุ่น ๑๖)	๖๗๖	๑๕๗/๓๖๖ (๒๒.๘๐%)	๘๔/๘๓ (๑๐๑.๐๗%)	๑๐๒/๑๕๓ (๖๖.๖๗%)	๒๘๖/๖๔ (๔๔๖.๘๗%)
๒๕๑๘ (รุ่น ๑๗)	๖๔๑	๑๒๗/๓๒๖ (๓๘.๘๖%)	๑๑๒/๑๑๖ (๙๖.๕๕%)	๕๕/๑๓๓ (๔๑.๓๕%)	๒๒๐/๖๖ (๓๓๓.๓๓%)
๒๕๑๙ (รุ่น ๑๘)	๕๔๖	๑๓๑/๒๗๖ (๔๗.๘๖%)	๘๐/๑๐๒ (๗๘.๔๓%)	๔๖/๑๐๑ (๔๕.๕๕%)	๒๘๗/๖๗ (๓๖๘.๖๕%)
๒๕๒๐ (รุ่น ๑๙)	๕๐๘	๑๒๘/๒๘๗ (๕๑.๘๒%)	๖๘/๘๗ (๗๘.๑๐%)	๓๓/๘๘ (๓๗.๖๓%)	๒๘๐/๖๗ (๔๑๗.๘๑%)

จากตาราง แสดงจำนวนนักเรียนเตรียมทหารที่ทำการเลือกเหล่าที่จะไปเรียนต่อเป็นอันคัมหนึ่ง ในช่วง ๖ ปี (๒๕๑๕-๒๕๒๐) ปรากฏว่านักเรียนมีความต้องการที่จะเป็นตำรวจเป็นอันคัมหนึ่ง เกินความต้องการที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจจะรับไว้ได้ทุกปี คือ แจ้งความต้องการขั้นต่ำสุด ร้อยละ ๓๓.๓๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ และขั้นสูงสุด ร้อยละ ๕๒๐.๓๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ขณะที่ความต้องการของทหารบก และทหารอากาศ แจ้งความต้องการเป็นอันคัมหนึ่งต่ำสุด ร้อยละ ๓๓.๖๗ (ทหารอากาศ) ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘

^๑นศ. หมายถึงนักเรียนเตรียมทหาร

และสูงสุดร้อยละ ๕๑.๘๒ (ทหารบก) ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ แสดงว่าทัศนคติของนักเรียน
 เตรียมทหารต่อเหล่าทหาร-ตำรวจแตกต่างกัน และค่านิยมของนักเรียนเตรียมทหารที่มี
 ต่ออาชีพตำรวจสูงกว่าต่ออาชีพทหาร และในอาชีพทหารด้วยกัน ค่านิยมของนักเรียนเตรียม
 ทหารที่มีต่ออาชีพทหารอากาศต่ำกว่าทหารบก และทหารเรือ จากการวิจัยของหัวหน้า
 กองวิชาการของแผนกวิจัยและพัฒนา กรมยุทธศึกษาทหารเรือ ได้กล่าวถึงงานวิจัยการ
 ศึกษา เรื่อง "ค่านิยมของนักเรียนเตรียมทหารที่มีต่อทหารเรือ" อ้างถึงผลการวิจัย
 เรื่องคุณลักษณะของ เหล่าทัพในทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหาร" ไว้ดังนี้

...ให้กรมยุทธศึกษากองทัพอากาศเรือติดต่องานประสานงานเป็นกู่ภายในกับนุานทหาร
 เรือซึ่งประจำอยู่ที่โรงเรียนเตรียมทหาร ไททราบและชายสนับสนุนควนนั้น
 แผนกวิจัยและพัฒนาโคคำเป็นกรวิจัยทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหาร รุน ๑๗
 และรุน ๑๘ โดยกรออกแบบสอบถามให้ตอบและไมลงชื่อ เมื่อมกราคม ๒๕๑๘
 นำผลมาวิเคราะห์โคผลสรุปดังนี้

- ๑.๒ เหตุผลในการเลือกเป็นทหาร-ตำรวจ เรียงตามลำดับจากร้อยละ
 มากที่สุดไปตามลำดับคือ
 ทหารบก ใจรัก รักชาติ ตามบิดา อนาคตมีเกียรติ
 ทหารเรือ ใจรัก ต้องการไปต่างประเทศ รักชาติ
 ทหารอากาศ อยากรเป็นนักบิน ใจรัก
 ตำรวจ ต้องการพิทักษ์สันติราษฎร์ ใจรัก ต้องการแก้ภาพพจน์ของตำรวจ
 รายโคดี ทำงานใกล้ชิดประชาชน

- ๑.๓ ลักษณะของคนของเหล่าต่าง ๆ
 ทหารบก เครื่องแบบสง่า ทาทางผิงผาย มีระเบียบวินัย กล้าหาญและมี
 เกียรติ มีชื่อเสียงคานกีฬา รักชาติ รักพวกพ้อง มีความสามารถในการ
 ทำงาน งานหลายรสไมนาเบื่อ งานเสียงอันตราย ทำงานกันอยางจริงจัง
 มีบทบาทในการปกครอง มีอำนาจในการบริหาร สำคัญต่อการอยุธยาอด เป็น
 ผู้ที่น่าเลื่อมใส และประชาชนนิยม
 ทหารเรือ เป็นสุภาพบุรุษ บริการการแพทย์ดี มีการจัดเครื่องอุปโภค
 บริโภคราคาถูก การปกครองภายในเป็นธรรม มีโอกาสไปฝึกหรือไปราชการ
 ต่างประเทศ นิยมประชาธิปไตย หางานง่ายเมื่อออกจากราชการ เป็นอาชีพ
 ที่มั่นคง มีการจรรยาบรรณังหลวงนอยมาก

ระดับปริญญาโท สาขาจิตวิทยา ในคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และโครงสร้างความคิดเห็นต่าง คำนึงถึงคตินักเรียนเตรียมทหาร ในปีการศึกษา ๒๕๑๐ ที่มีต่อเหล่าทัพต่าง ๆ ไว้ดังนี้

ทหารบก นักเรียนประเมินค่าว่า เป็นเหล่าทัพที่มีเกียรติยศ ศักดิ์ศรีสูง เป็นพิเศษกว่าเหล่าอื่น ๆ และมีลักษณะเด่นในค่านิยมบทบาทในทางการเมืองของประเทศ กับมีความก้าวหน้าทางอาชีพ

ทหารเรือ มีลักษณะเด่นในค่านิยมโอกาสก้าวหน้าทางวิชาการ เช่น มีความรู้ คึกคัก เป็นคน มีความรับผิดชอบต่อประเทศชาติเป็นส่วนรวม แต่เป็นเหล่าที่ใฝ่ใฝ่ผลประโยชน์เกื้อกูลน้อยกว่าเหล่าอื่น ๆ

ทหารอากาศ มีลักษณะเด่นในค่านิยมมีสัญลักษณ์หรือสิ่งประทับใจเป็นพิเศษ เช่น เครื่องแบบสวย ชอบเครื่องบิน เป็นคน มีลักษณะความกล้าหาญ และเสียสละสูง มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจดี (เพราะเป็นนักบินมีรายได้เพิ่ม) ส่วนหลักประกันมีน้อยกว่าเหล่าอื่น ๆ

ตำรวจ มีลักษณะเด่นในค่านิยมมีกิจกรรมและความรับผิดชอบตามหลักการ เช่น การปราบปราม การเป็นนักสืบ เป็นคน และมีลักษณะเด่นในค่านิยมประโยชน์ทางเศรษฐกิจ โดยนักเรียนประเมินค่าว่ามีรายได้สูง ในขณะที่ประเมินค่าด้านความรู้ ความสามารถของเหล่าทัพต่าง ๆ และเห็นว่ามีความง่ายและสะดวกในการศึกษาเหล่าอื่น ๆ ซึ่งอาจจะแสดงให้เห็นว่า ความรู้หรือเกียรติไม่สำคัญเท่ากับเงิน จึงเป็นที่น่าสังเกตว่า เพราะมีความนิยมชมชอบในลักษณะนี้ ควรจะได้รับความเอาใจใส่จากผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นพิเศษ^๑

^๑ พันตำรวจเอก เจือ จันทร์เพ็ญ, "ทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหารในการเลือกเหล่าทัพ" วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๑๑, หน้า ๑๕๕-๑๕๖.

จากหลักฐานค่านิยมคตินักเรียนเตรียมทหารในการเลือกเหล่า เป็นที่ปรากฏว่าค่านิยมของนักเรียนที่มีต่อเหล่าต่าง ๆ นั้นแตกต่างกัน จึงมีผลต่อการเลือกไปศึกษาต่อเพื่อประกอบอาชีพเป็นทหารและตำรวจในเหล่าต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างแน่นอน และถ้านักเรียนที่เลือกเรียนในเหล่าหนึ่งมีขีดความสามารถทางดานวิชาการไปในด้านเดียวกันหมด เช่น นักเรียนที่เรียนเก่งรวมไปอยู่เหล่าใดเหล่าหนึ่ง เกือบทั้งหมด เหล่าที่ได้รับนักเรียนที่อ่อนทางวิชาการก็จะเกิดความลำบากในการเรียนและผลสำเร็จของงานอาชีพที่ต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ทางเทคนิคที่ได้รับจากการเรียนรู้ในโรงเรียนเหล่าต่าง ๆ จะมีคุณภาพต่ำลงไปด้วย เพราะการกระจายความสามารถทางการเรียนไม่ได้กระจายไปยังทุก ๆ เหล่าอย่างใดสัดส่วนตามความต้องการและความเป็นจริง ผลที่จะเกิดตามมาเมื่อนักเรียนเหล่านี้สำเร็จการศึกษา และได้รับการบรรจุเข้ารับราชการ ย่อมมีโอกาสชักกันได้ในบางกรณี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีบางหน่วยงานต้องการบุคคลที่มีความสามารถ แต่บุคคลที่มีความสามารถไม่ประสงค์จะทำงานในหน่วยงานนั้น ซึ่งจะเป็นผลเสียให้แก่ส่วนรวมอันใดแก่กองทัพ นั่นเอง

เมื่อประมวลปัญหาที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนเตรียมทหารในปัจจุบันทางด้านผลผลิตได้แก่ นักเรียนเตรียมทหารที่มีต่อเหล่าทัพในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านระบบการศึกษา การจัดหลักสูตร การใช้หลักสูตร การเลือกเหล่า ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับอาชีพและการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจและสังคม และทางการเมืองรอบๆ ตัว ในปัจจุบันโรงเรียนเตรียมทหารจึงน่าจะได้มีการปรับปรุงทางด้านการศึกษาของนักเรียนเตรียมทหาร เพื่อสนองตอบและให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ แต่ยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดใดทำการศึกษาเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับโรงเรียนเตรียมทหารมาก่อน ประกอบกับยังไม่มีเครื่องมือที่ช่วยในการคัดเลือกบุคคลให้เหมาะสมกับลักษณะงานอาชีพของตำรวจและทหาร ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเพื่อหาความสอดคล้องระหว่างการศึกษาของโรงเรียนเตรียมทหารกับอาชีพทหารตำรวจขึ้น

แต่ถึงแม้ว่าทหาร-ตำรวจจะสังกัดอยู่ในกรมกองที่จัดลักษณะงานอาชีพที่

คล้ายคลึงหรืออย่างเดียวกันก็ตาม ในรายละเอียดของงาน วิธีทางดำเนินชีวิต
เกียรติภูมิ สถานะทางสังคม เศรษฐกิจ และอำนาจ ฯลฯ น่าจะแตกต่างกันมีใช่น้อย
ฉะนั้นจึงจำเป็นจะต้องศึกษาคุณลักษณะที่ต่อง การของตำราจและทหารแต่ละเหล่าเสียก่อน

ส่วนทาง คำนการศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร หลักสูตรโรงเรียนเตรียม
ทหารจะเป็นแม่บทของการศึกษา ที่จัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยมี
เนื้อหาวิชาต่าง ๆ และการจัดประสบการณ์คานการ เรียนรู้ เป็นผู้กำหนดว่าหลักสูตรนั้น
บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ในจำนวนรายวิชาต่าง ๆ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของหลักสูตร
โรงเรียนเตรียมทหารนั้น วิชาวิทยาศาสตร์จัดได้ว่าเป็นวิชาสำคัญวิชาหนึ่งที่มีเนื้อหา
สอดคล้องกับการศึกษาต่อในโรงเรียนเหล่าที่จำเป็นต่อง ใ้ความรู เทคนิค ทางคาน
วิทยาศาสตร์ขั้นสูง และวิศวกรรมศาสตร์สาขาต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับเครื่องยนต์กลไก
และอาวุธยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ และการจัดประสบการณ์ในการ เรียนรู้ในวิชาวิทยาศาสตร์
ยังใ้ระเบียบวิธีการทางวิทยาศาสตร์และส่งเสริมให้เกิดเจตคติทางวิทยาศาสตร์แก่ผู้
เรียนที่จะเป็นประโยชน์ต่อง การ เรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ ทุกสาขาวิชาและอาชีพ ซึ่งหมายถึง
อาชีพตำราจและอาชีพทหารคาย "จอห์น ดีวดี ไคซ์อวาทิกแห่งการศึกษาแบบ
พัฒนาการ (Progressive Education) เชื่อว่าการศึกษาทุกวิชาควรจะได้ฝึกฝน
ใ้เด็กเกิดสติปัญญา รู้จักคิดคณอย่างมีเหตุผลและรู้จักแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันคาย
การ เพาะความสามารถดังกล่าว คืออื่คิควาระเบียบวิธีวิทยาศาสตร์ที่สุด"

เมื่อ เนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์และกระบวนการ เรียน-การสอนที่กำหนดคตามหลักสูตร
โรงเรียนเตรียมทหาร มีส่วนช่วยส่งเสริมใ้ผู้เรียนใ้เกิดคุณลักษณะในคานงานอาชีพ
ของตำราจและทหาร จึงควรใ้ศึกษาถึง ความสอดคล้องของหลักสูตรวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน

๑ สุวัชก์ นิยมค้ำ, "ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์" การสอนวิทยาศาสตร์
แบบพัฒนาความคิด (กรุงเทพมหานคร . วัฒนาพานิช ๒๕๑๗), หน้า ๓๒.

เตรียมทหารกับคุณลักษณะที่ต้องการของตำรวจและทหาร แต่เนื่องจากคุณลักษณะที่ต้องการของตำรวจและทหารแต่ละเหล่ายังไม่ปรากฏว่าได้มีการศึกษามาก่อน สิ่งนี้เป็นความต้องการของอาชีพตำรวจและทหารที่ควรจะได้รับ การปลูกฝังให้เกิดในลักษณะขอ เนื่องตั้งแตอยู่ในโรงเรียนเตรียมทหาร จนถึงโรงเรียนเหล่าและการประกอบอาชีพตำรวจและทหารในที่สุด จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องค้นหาคุณลักษณะนั้น ๆ ออกมา และจัดไว้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาของโรงเรียนเตรียมทหารต่อไป ในการวิจัยนี้จึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาไว้เป็น ๒ ประการ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ต้องการของตำรวจและทหาร
๒. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู-นักเรียนเกี่ยวกับความสอดคล้องของหลักสูตรวิทยาศาสตร์ กับคุณลักษณะที่ต้องการของตำรวจและทหาร

สมมติฐานของการวิจัย

ในการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ต้องการของตำรวจและทหาร เนื่องจากตำรวจและทหารแต่ละเหล่ามีลักษณะรายละเอียดของงานอาชีพแตกต่างกัน ดังนั้นจึงตั้งสมมติฐานของการศึกษาในข้อแรกว่า

๑. คุณลักษณะที่ต้องการของตำรวจและทหารแต่ละเหล่าจะแตกต่างกัน

สำหรับการศึกษาความสอดคล้องของหลักสูตรวิทยาศาสตร์กับคุณลักษณะที่ต้องการของตำรวจและทหาร ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาวิทยาศาสตร์ น่าจะเป็นผู้ให้ความเห็นได้ ส่วนความสอดคล้องที่เกิดจากกระบวนการเรียน-การสอนในเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิทยาศาสตร์ ครูและนักเรียนจะเป็นผู้ให้ความเห็นได้ จึงตั้งสมมติฐานของการศึกษาในข้อที่สองว่า

๒. ความคิดเห็นของครู-นักเรียน เกี่ยวกับสิ่งที่ครูสอนและสิ่งที่นักเรียนได้รับ จากเนื้อหาวิชาของหลักสูตรวิทยาศาสตร์ ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะที่ต้องการของตำราวจและ ทหารจะไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ตัวอย่างประชากรในการวิจัยเป็นดังนี้

๑.๑ ตัวอย่างประชากรอาชีพ ได้แก่ นายทหารสัญญาบัตร และนายตำรวจ สัญญาบัตรที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเตรียมทหาร ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ถึง พ.ศ. ๒๕๑๓ หรือเรียนอยู่ในโรงเรียนเหล่าระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๐ (เฉพาะเหล่าตำรวจ) และ พ.ศ. ๒๕๒๑ (สำหรับเหล่าทหาร) ปัจจุบันยังคงปฏิบัติหน้าที่ ในกองทัพอากาศ และกรมตำรวจ

๑.๒ ตัวอย่างประชากรครู ได้แก่ ครู-อาจารย์ที่ทำการสอนวิชา วิทยาศาสตร์ ในโรงเรียนเตรียมทหาร ปีการศึกษา ๒๕๒๓

๑.๓ ตัวอย่างประชากรนักเรียน ได้แก่ นักเรียนเตรียมทหาร ชั้นปีที่ ๒ ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๓

๒. หลักสูตรโรงเรียนเตรียมทหาร และหลักสูตรวิทยาศาสตร์โรงเรียนเตรียม ทหาร ได้แก่หลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนเตรียมทหาร ปีการศึกษา ๒๕๒๓ หรือหลักสูตรโรงเรียน เตรียมทหารฉบับปรับปรุงใหม่ ปี พ.ศ. ๒๕๒๒

๓. การวิจัยนี้มุ่งศึกษาคุณลักษณะที่ต้องการของตำราวจและทหารในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษาตามหลักสูตรของโรงเรียนเตรียมทหารที่สอดคล้องกับหลักสูตรวิทยาศาสตร์ โรงเรียนเตรียมทหาร ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ โดยใช้แบบสอบถาม ๒ ชุด แบบสอบถามชุดที่ ๑ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยการศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาอาชีพทหาร-ตำรวจ

ทุกกองทัพ และได้ดำเนินการตรวจสอบหาความเที่ยง ความตรง จากผู้ทรงคุณวุฒิ และหลัก
 สถิติของระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ทุกประการ กอนนำไปใช้กับประชากรที่เป็นตัวแทน
 ของประชากรอาชีพตำรวจและทหารทั้งหมด ส่วนแบบสอบถามชุดที่ ๒ เป็นแบบสอบถามที่
 คัดมาจากการลงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามชุดที่ ๑ และผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรง
 คุณวุฒิทางการศึกษาวิทยาศาสตร์ตามความสอดคล้อง กอนนำไปใช้กับประชากรที่เป็นตัวแทน
 ของครูและนักเรียนเตรียมทหารทั้งหมด

๔. การวัดความสอดคล้องของหลักสูตรวิทยาศาสตร์ วัดจากระดับความคิดเห็น
 ของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษาศาสตร์ และความคิดเห็นของครู-นักเรียนในคาน
 กระบวนการเรียน-การสอน จากเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เพื่อทราบคุณลักษณะที่ตองการของตำรวจและทหาร นำไปเป็นแนวทางใน
 การจัดหลักสูตรการศึกษาของโรงเรียนเตรียมทหาร
๒. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างวิชาชีพของตำรวจและทหารกับวิชาวิทยาการ
 อื่น ๆ
๓. เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาเรื่องอาชีพทหาร-ตำรวจ และการจัด
 หลักสูตรของโรงเรียนทหาร-ตำรวจต่อไป
๔. เพื่อเป็นประโยชน์กับการวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของตำรวจและทหาร

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัยนี้

๑. โรงเรียนเตรียมทหาร หมายถึงสถาบันการศึกษา สังกัดกรมการศึกษาวิจัย
 กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม มีหน้าที่ผลิตบุคคลเพื่อเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนเหล่า

๒. นักเรียนเตรียมทหาร หมายถึงบุคคลที่เรียนอยู่ในโรงเรียนเตรียมทหาร ในปีการศึกษา ๒๕๒๓

๓. ครู หมายถึงครูที่ทำการสอนวิชาวิทยาศาสตร์(ฟิสิกส์-เคมี) ในโรงเรียนเตรียมทหาร ตามหลักสูตรโรงเรียนเตรียมทหาร พุทธศักราช ๒๕๒๒ ในปีการศึกษา ๒๕๒๓

๔. โรงเรียนเหล่า หรือโรงเรียนทหาร-ตำรวจ หมายถึงโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

๕. หลักสูตรวิทยาศาสตร์โรงเรียนเตรียมทหาร พุทธศักราช ๒๕๒๒ หมายถึงหลักสูตรที่ทำการสอนในโรงเรียนเตรียมทหาร ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๒-๒๕๒๓ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ (สายวิทยาศาสตร์ ฟิสิกส์-เคมี) ของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับปีพุทธศักราช ๒๕๑๔ (หลักสูตรวิทยาศาสตร์ สสวท.) และมีเนื้อหาวิชาที่จะไปศึกษาต่อในโรงเรียนเหล่าได้

๖. ความคิดเห็น หมายถึงความเชื่อ ความคิด หรือการลงความเห็นในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่า เป็นการถูกต้องหรือไม่? ในที่นี้หมายถึงความคิดเห็นที่ได้แสดงออกมาในการตอบแบบสอบถาม

๗. คุณลักษณะที่ต้องการของตำรวจและทหาร หมายถึงคุณลักษณะที่ได้จากการศึกษาเอกสารทางราชการตำรวจ-ทหาร, เอกสารหลักสูตรการศึกษาของโรงเรียนเหล่า และโรงเรียนเตรียมทหาร, หลักฐานการสัมภาษณ์โดยผ่านการเห็นชอบของผู้ทรงคุณวุฒิของตำรวจและทหาร

๘. คุณลักษณะที่ตองการของตำรวจและทหารตองานอาชีพ หมายถึงคุณลักษณะที่ตองการของตำรวจและทหารที่จำเป็นตองานอาชีพ หรือสัมพันธ์ตองานอาชีพ หรือสัมพันธ์ตองการดำเนินชีวิตในสังคมหรือก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ตองานอาชีพ

๙. หลักสูตรหมายถึงประสมการณทุกอย่างที่โรงเรียนได้จัดให้แก่ักเรียน ได้แก่ เนื้อหาวิชา ทัศนคติ แบบพฤติกรรม กิจวัตร สิ่งแวดล้อม และ าวลา โดยอาศัยกระบวนการสอนของครู

๑๐. ความสอดคล้องของหลักสูตรวิทยาศาสตร์ กับคุณลักษณะที่ตองการของตำรวจและทหาร เป็นความคิดเห็นของผูทรงคุณวุฒิทางการศึกษาวิทยาศาสตร์ที่มีความเห็นรวมกันว่าคุณลักษณะของตำรวจและทหารเหล่านั้น ควรจะมีอยู่ในกระบวนการเรียน-การสอนจากเนื้อหาวิชาที่ใดกำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิทยาศาสตร์

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย